

n Troostende gedachte

n verhaal ien t Grunnegers deur Bé Kuipers

Dou ik aanrieden kwam mit auto ston ze n beetje opziet van iengang achter n poar parkeerde auto's n sigeretje te roken. n Jonge vraauw ien heur winkeljaske mit haalflaank goldblond hoar. Ze is laank en spillig, nait echt lelk, mor mit n ronde rug, n laank en dun nekje dij schuuns noar veuren stekt en mit n proelerg mondje.

Zai is kassajuvver bie supermaart doar ik ale weken kom veur mien bosschoppen. Ik kin nait zo goud mit heur opschaiten. Ik vien heur koul en ofstandelk en voak wat snibbeg ook, sums alderdeegs niedeg. As ik t zo oetvigelaaiern kin dat ik n rieg mit n aander kassajuvver krieg, zel ik t nait loaten.

Of dat mit aander klanten ook zo is, wait ik aigelk nait. k Verneem doar nooit wat van. Ik denk dat mainste mensen t gewoon nait opvaalt, of t niks schelen kin. Zo'n kassajuvver is gewoon n instrement van winkel dij klanten bedainen mout. Doar hebben ze gain proatjes mit, of aander flaauwkul. Allain 'dankjewel' en 'goeidag'.

Joa, der bennen ook paardie lu dij aingaal proaten of grapkes moaken tegen bedainend personeel, buschauffeurs, obers en zuks volk. Ik heb dat nait. Personeel van n winkel heurt bie ienventoares. t Bennen mien vrunden nait en t is ook gain familie. k Wil der wel gewoon vrundelk tegen wezen, mor ze mouten mie nait ofsnaauwen. Doar kin ik hail min over.

n Poar week leden ston ik ien ook rieg bie kassa en legde mien spullen bie heur op baand. Was mor ain kassa open en ik haar dus gain keus. k Haar n poar vlezzen wien en nog wat vreterij en vaaier puten mit kattedakkorrels. As t apmoal haard voren is van vorst, zoas van t winter, wil gainain van mien katten ien boeten om bie burenen ien toen te schieten. Dat, zodounde goan ze op kattedak. En dat kost mie korrels, veul korrels.

Nog eerder haar zai mie katterg terechtwezen dat ale lözze vlezzen altied op kassabaand liggen mouten. Plat, nait gewoon stoand. Ik vien dat roar, ze rollen ale kanten oet en tegen nkander aan as baand steuterg opschoeft. t Ging tegen omvalen, begreep ik. Mor as ik n ker-tonnen deus mit zes vlezzen wien heb, is ain vles op baand genog. En dat kon ik wel volgen.

Dat docht ik doarom ook van dij puten kattedakkorrels, ain puut van de vaaier is wel genog. De rest blijft gewoon ien t winkelkarretje. Puten wegen traauwens ook nogal wat, dat zodounde. Mor dou ik bie heur kassa kwam zee ze op n snibbeg toonje: "Die andere zakken moeten ook op de band hoor!"

Veurege week nog, wol ik n leeg bierkrat ienlevern. Ik mos der veur ien rieg van kassa, want zo doun ze dat hier. Lege kratten en vlezzen ienlevern bie kassa's. Mainste klanten doun dat doalek bie binnenkomst van winkel en vroagen din of ze der even tussendeur maggen. Ik vien dat slim lasteg om aan wachtende mensen ien rieg te vroagen of ik even veurgoan maag, benoam as t drok is.

En as dat din maag (mainste mensen zeggen traauwens niks, dus zeker waiten dou je t nait), mout ik mit mien krat wat onhandeg bie rieg laangs vruzzeln. Doarom ging ik mor gewoon achteraan rieg stoan, ondanks dat k nog niks kocht haar. Dou ik oetaindelk aan de beurt was kreeg ik kortof te heuren: "Achter in de zaak is een automaat voor flessen en kratten, meneer."

Niks gain: "Sorry meneer, wij hebben het veranderd. Wilt u het krat in het vervolg naar de flessenautomaat brengen? Die staat sinds kort achter in de zaak. Dankuwel." Of zukswat. Ik zol t wel waiten.

"O ja?" zee ik sarcasties, want ik haar hom doalek al zitten, "sinds wanneer den?"

"Al een half jaar hoor!"

Dat was wel hail slim stom van mie, dat ik dat n haalf joar laank nait ien de goaten had heb. Ik loofde der din ook gain steek van. t Apperoat ston der volgens mie nog gain moand. Nou ben ik nait zo'n dikke drinker dat ik ale weken mit vlezzen en kratten aanzetten kom, mor t is n le-

vensgroot apperoat vlak bie t vak mit kedetten en krendebollen. Dij was mie echt wel opvalen. As t n hond was haar e mie beten, zeg mor.

Nee, t was gewoon heur hak, heur zet noar mie tou. Wie leven al n haile tied op vout van oorlog mit ons baaidend. Gain openleke handtastelkheden of scheldpertijen. Meer van dat vilaine. Ik kon t doaram ook nait loaten en zee flemend: "Nou..., zo laank leden aal? Hou is t méugelk!"

Ik brocht mien lege krat noar nije automoot (dat is traauwens wel n haile verbeter, doar nait van) en dee doarnea veur t oog gewoon mien bosschoppen. Mor ienwendeg was ik wel n beetje hiester. k Haar t gevuil dat ale mensen noar mie keken. Dat ze mie n apaarde en n slim onoardeg man vienden zollen. Ain mit n grode bek tegen kassajuvver.

t Ging wieder gelukkeg apmoal goud, ook mit t ofreken van mien bosschoppen bie heur kassa. Ik zee niks meer as t uterste om gain ongewilde conflicten oet te lokken. Mor op heur zeggen: "Nog een hele prettige dag verder", kreeg ik gain "goeiendag" of "tot ziens" over mien lippen. Dat was mie dou net even teveul. Zai mōs wel. Dat wordt t personeel hier leerd, doar hebben ze strikte odders van. Dat ze onder ale omstandegheden vrundelk tegen klanten bennen. Ook al hebben ze de grootste hufter tegenover heur.

Mor lestdoags heurde ik op autoradio n bericht over n onderzuik van n Engelse akkedemie. Doar haren ze ontdekt dat as mensen haile dag vrundelk en beleefd doun tegen klanten, mor dat vanbinnen zulf nait bennen, dat ze doar din last mit kriegen. As ze haitied heur aans veurdoun as dat ze ien wezen bennen. Op nduur worden ze din cynisch, verbitterd, of hoatelk. Of ze stopen emotioneel òf en worden gevuilloos en koul.

Winkelpersoneel en obers kriegen der voak mit te moaken. En stewartezzen ien vlaigtugen hebben dat, zo'n vrundelke laag. Ook al stōrt vlaigtuug noar beneden, altied laggen blieven. En wat te denken van zoakenlu, autoverkopers, of van zukke gladjanuzzen ien meubelzoaken en keukencentrums. Dij aanleerde, gekope vrundelkhaid is ja hoast nog slimmer as t gekat van mien kassajuvver. t Is wat filain, mor ik vien t ien zekere zin wel n troostende gedachte, dat zukke lu t ooit zulf n moal kult.

Dij akkedemie oet Engeland advizeert doaram bedrieven en ienstellings om bie sollicitoatsies veur zukke functies mensen te selekteren, dij van heurzulf al n glimlaag op hebben. Dij van heur netuur optimisties bennen en n vrundelke oetkiek hebben. Hou ze dat din waiten kinnen bie sollicitoatsies? Men dut hom doar ja altied beder veur as ien werkelkhaid...

Dou ik heur doar so stoan zaag te smoken bie iengaang van supermaart docht ik, wat n stumper. n Nicotinejunk ien n steelze rookschoft veur n vlugge shot. Kiek heur doar ais stoan mit dat ronde rugje van heur en dat laange, dunne nekje der boven. En den mie dommit weer de les lezen as ik wat nait goud dou. Woaram goa ik aigelk nog noar dizze supermaart tou? t Is dat winkel zo dichtbie is, mor aans...

Ik nikte ien t veurbiegoan nog aal even vrundelk tegen heur. Want nee, ik ben toch nait kwoad-willend of hoatdroagend en zeker nait op roezie oet. Wel wait wat ter nog oet dat nikje van mie gruien kon, je kinnen nooit waiten ja. Want oet datzulfde onderzuik van dij Engelse akkedemie bleek dat t omgekeerde ook gebeuren kin.

As je wat miesderg ien hoed bennen, of je hebben t nait zo op mit t gedrag van n aander, mor je zetten toch mit opzet n vrundelk gezicht, din kin dat morzo t begun wezen van n opgewekt gemoud. Veur joezulf en ook veur dij aander. Dat je der weer zin aan hebben en weer laggen kinnen. Mor din echt en van haarten. En dat is toch ook n troostende gedachte...

t Wicht haar kop wat ien nek en neus ien lucht. Ain aarm veur t lief, aander aarm recht omhoog mit elboog ien zied. Sigeretje tussen vingers. Ze keek nuvveg aander kaant oet.

Groninger verhalen online

De eerder verschenen Groninger verhalen van Bé Kuipers staan 'los' online via:

 www.contactblad.info/groningerverhalen.html